

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen sorularımın, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 16.01.2026

Av. Mahmut TANAL
Şanlıurfa Milletvekili

İran'da son dönemde yaşanan toplumsal ve siyasi gelişmelerin iç kargaşa boyutuna ulaşması, ülkede öğrenim gören Türk öğrencilerin can güvenliğini ciddi biçimde tehdit eder hale gelmiştir. Özellikle Tebriz Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde öğrenim gören Türk öğrencilerden gelen başvurularda; mevcut koşulların hem maddi hem de psikolojik açıdan eğitim hayatlarını olumsuz etkilediği, yaklaşan sınavlar nedeniyle İran'a dönmelerinin gerektiği ancak can güvenliği riski sebebiyle öğrenciler ve ailelerinin ciddi endişe içinde olduğu ifade edilmektedir.

Anayasa'nın 42'nci maddesi uyarınca eğitim hakkı devletin güvencesi altındadır. Devletin bu alandaki pozitif yükümlülüğü, yalnızca eğitim kurumları açmakla sınırlı olmayıp, yurttaşların eğitim hakkının fiilen, kesintisiz ve güvenli biçimde kullanılabilmesini sağlamayı da kapsamaktadır. Can güvenliği riski altındaki öğrencilerin sınavlara girememesi veya öğrenimlerine devam edememesi; eğitim hakkının ihlali sonucunu doğurabileceği gibi, telafisi güç ve kalıcı mağduriyetlere yol açacaktır.

Özellikle tıp fakültesi gibi uzun, yoğun ve aşamalı eğitim süreçlerine sahip programlarda yaşanacak kesintiler, öğrencilerin mesleki geleceklerini doğrudan etkilemektedir. Bu nedenle; İran'da eğitim gören Türk öğrencilerin can güvenliğinin sağlanması, sınav süreçlerine ilişkin kurumlar arası ve uluslararası koordinasyonun kurulması, öğrencilerin mağdur edilmeden Türkiye'deki üniversitelerde eğitimlerine devam edebilmelerine imkân tanıyacak yatay geçiş veya misafir/özel öğrenci statüsü gibi mekanizmaların ivedilikle devreye alınması, kamu yararı ve devletin anayasal yükümlülükleri bakımından zorunluluk arz etmektedir.

Bu bağlamda;

1. İran'da hâlihazırda öğrenim gören Türk öğrenci sayısı kaçtır? Bu öğrencilerin üniversite, fakülte, şehir ve programlara göre dağılımı nedir?
2. Tebriz Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde öğrenim gören Türk öğrenci sayısı kaçtır?
3. İran'da yaşanan toplumsal ve siyasi olaylar nedeniyle Türk öğrencilerin can güvenliği riskine ilişkin, Cumhurbaşkanlığı koordinasyonunda yapılmış bir risk analizi veya durum değerlendirmesi bulunmakta mıdır?
4. İran'da eğitim gören Türk öğrencilerin güvenliği ve eğitim haklarının korunması amacıyla Cumhurbaşkanlığı bünyesinde kurumlar arası bir kriz masası veya koordinasyon mekanizması kurulmuş mudur? Kurulmadıysa gerekçesi nedir?
5. İran'da eğitim gören Türk öğrencilerin güvenli şekilde Türkiye'ye dönüşlerinin sağlanması amacıyla Dışişleri Bakanlığı ile koordineli hangi somut çalışmalar yürütülmektedir?

6. Can güvenliği riski nedeniyle İran'a dönmek istemeyen öğrencilerin sınavlarının ertelenmesi veya alternatif sınav yöntemlerinin uygulanması için ilgili üniversiteler ve kurumlarla herhangi bir resmî temas kurulmuş mudur? Kurulduysa hangi somut adımlar atılmıştır?
7. Tebriz Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencilerinin ilettiği "sınavların güvenli bir tarihe ertelenmesi" yönündeki talepler Cumhurbaşkanlığı koordinasyonunda değerlendirilmiş midir? Değerlendirildiyse sonucu nedir?
8. İran'daki güvenlik riskleri nedeniyle öğrenim sürecinde kesinti yaşayan öğrencilerin eğitim hak kaybı yaşamaması için Cumhurbaşkanlığı tarafından planlanan kısa, orta ve uzun vadeli tedbirler nelerdir?
9. İran'daki Türk öğrencilerin Türkiye'deki devlet üniversitelerine yatay geçiş yapabilmelerini sağlayacak özel veya istisnai bir düzenleme yapılması planlanmakta mıdır?
10. Yatay geçişin mümkün olmaması halinde, öğrencilerin eğitimlerine Türkiye'de devam edebilmeleri için misafir/özel öğrenci statüsü kapsamında kontenjan açılması planlanmakta mıdır?
11. Misafir/özel öğrenci uygulamasına geçilmesi halinde, öğrencilerin ders sayımı, intibak işlemleri ve mezuniyet sürelerine ilişkin hak kayıplarını önleyecek özel düzenlemeler yapılacak mıdır?
12. Öğrencilerin İran'dan transkript veya resmî belge temin edememesi ihtimaline karşı, belge doğrulama ve kayıt işlemlerinde alternatif usul ve yöntemler belirlenmiş midir?
13. Türkiye'ye dönen öğrencilerin barınma ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla KYK yurtlarında öncelik tanınması yönünde bir planlama yapılmakta mıdır?
14. Ekonomik zorluk yaşayan öğrenciler için ulaşım, burs, barınma ve temel yaşam giderlerine yönelik özel bir destek programı oluşturulması gündemde midir?
15. İran'daki Türk öğrencilerin Türkiye'ye dönüşleri halinde eğitimlerinin kesintiye uğramaması amacıyla hazırlanmış bir takvim ve eylem planı bulunmakta mıdır?
16. İran'daki Türk öğrencilere ve ailelerine yönelik resmî bilgilendirme ve başvuru yapılabilecek bir iletişim/başvuru hattı kurulmuş mudur?
17. Yurtdışında bulunan Türk vatandaşlarının can güvenliğinin korunması yükümlülüğü kapsamında, bu öğrenciler özelinde alınan ve alınması planlanan tedbirler nelerdir?
18. Bu kapsamda Cumhurbaşkanlığı koordinasyonunda bugüne kadar alınmış kararlar, gönderilmiş yazılar, yapılmış toplantılar ve gerçekleştirilmiş resmî girişimler nelerdir?